
Shri RudrasahasranAmastotram from Bhringiritisamhita

श्रीरुद्रसहस्रनामस्तोत्रं भृङ्गिरिटिसंहितायाम्

Document Information

Text title : rudrasahasranAmastotrabhringiriTi

File name : rudrasahasranAmastotrabhringiriTi.itx

Category : sahasranAma, shiva

Location : doc_shiva

Transliterated by : Sivakumar Thyagarajan shivakumar24 at gmail.com

Proofread by : Sivakumar Thyagarajan, DPD

Description/comments : Shivanamamanjari Part 1

Latest update : January 13, 2017

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

June 29, 2023

sanskritdocuments.org

श्रीरुद्रसहस्रनामस्तोत्रं भृङ्गिरिटिसंहितायाम्

॥ पूर्वपीठिका ॥

कैलासायलशङ्गात्रे रत्नसिंहासने स्थितम् ।

पार्वत्या सङ्घितं देवं शिवं वेदान्तवर्णितम् ॥ १ ॥

कदाचिद्भगवान्विषणुः आगत्य परया मुदा ।

तुष्टाय विविधैस्तोत्रैः भगवन्तमुमापतिम् ॥ २ ॥

महादेव! महादेव! महादेव! दयानिधे! ।

भवानेव भवानेव भवानेव गतिर्मम ॥ ३ ॥

अष्टारोऽपि प्रजानां प्रभवभवभयाद्यं नमस्यन्ति देवाः

यश्चित्ते सम्प्रविष्टोऽध्यवहितमनसां ध्यानयुक्तात्मनां य ।

लोकानामादित्तेवः स जयतु भगवन्श्रीभवानीसमेतः

बिभ्राणः सोमलेभामखिवलयवरं गाङ्गयन्द्री कपालम् ॥ ४ ॥

नमश्शिवाय साम्बाय सगणाय ससूनवे ।

सनन्दिने सगङ्गाय सवृषाय नमो नमः ॥ ५ ॥

स्वर्णसिनाय सौम्याय शक्तिशूलधराय य ।

नमो दिङ्मयवस्त्राय षष्ठानाय नमो नमः ॥ ६ ॥

ब्रह्मणे ब्रह्मदेहाय नमस्तत्पुरुषाय ते ।

नमोऽन्धकविनाशाय अधोराय नमो नमः ॥ ७ ॥

रुद्राय पञ्चवक्त्राय वामदेवाय ते नमः ।

सर्वरोगविनाशाय सद्योजताय ते नमः ॥ ८ ॥

गिरिशाय सुदेहाय सुन्दराय नमो नमः ।

भीमायोत्रस्वर्णपाय विजयाय नमो नमः ॥ ९ ॥

सुरासुराधिपतये अनन्ताय नमो नमः ।

सूक्ष्माय वह्निहस्ताय वरुणद्वारुद्राङ्गधारिणे ॥ १० ॥

शिवोत्तमाय भर्गाय विरुपाक्षाय ते नमः ।

शान्ताय च तमोद्गाय ऐकनेत्राय ते नमः ॥ ११ ॥

बेधसे विश्वरुपाय ऐकरुद्राय ते नमः ।

भक्तानुकम्पिनेऽत्यर्थं नमस्तेऽस्तु त्रिमूर्तये ॥

श्रीकण्ठाय नमस्तेऽस्तु रुद्राणां शतधारिणे ॥ १२ ॥

पञ्चास्याय शुभास्याय नमस्तेऽस्तु शिषिण्डिने ।

ऐवं स्तुतो महादेवः प्राह गम्भीरया गिरा ॥ १३ ॥

किं तवेष्टे मम पुरो वद विष्णो ! प्रियंकर ! ।

इत्युक्तः कमलाक्षस्तु शिवं प्राह रमापतिः ॥ १४ ॥

लोकानां रक्षणे तावत् नियुक्तो भवता ह्यहम् ।

तद्रक्षणे यथाशक्तो भवेयं च तथा कुरु ॥ १५ ॥

असुराणां वधार्थाय अलं देहि वपुष्भु मे ।

रुद्रनामसहस्रं च तदर्थं वद मे प्रभो ॥ १६ ॥

इति सम्प्रार्थितस्तेन माधवेन मહેश्वरः ।

प्रोवाच रुद्रनामानि तन्माहात्म्यस्य सङ्ग्रहम् ॥ १७ ॥

अजैकपादलिर्बुध्न्यः त्वष्टा प्रोक्तस्तृतीयगः ।

विश्वरूपहरश्चैव बहुरुपस्त्रियम्भकः ॥ १८ ॥

अपराजितस्सममश्च अष्टमश्च वृषाकपिः ।

शम्भुः कपर्दी दशमः रैवत ऐकादशः स्मृतः ॥ १९ ॥

इत्येकादशरुद्राणां नामानि कथितानि ते ।

जामातारमनाहूय शिवं शान्तिं पिनाकिनम् ॥ २० ॥

यज्ञमारब्धवान्दक्षः मामेकं च सतीपतिम् ।

इति विज्ञाय सङ्कुब्धः भगवान्सोमशेभरः ॥ २१ ॥

प्रलयान्निप्रभो रुद्रः सहस्रशिरसान्वितः ।

द्विसहस्रकरो दीर्घः सकलायुधपाणिमान् ॥ २२ ॥

अट्टहासकरो भीमः द्विसहस्राक्षिसंयुतः ।

मडोग्रनर्तनाभिज्ञः सर्वसंभारताडवः ॥ २३ ॥

दक्षाध्वरं नाशितवान् ततो देवाः पलायिताः ।

अतः श्रीरुद्रदेवस्य पूजनात्सर्वदेवताः ॥ २४ ॥

प्रीताश्च वरदाने याः सुमुप्यश्च भवन्ति ताः ।

तस्मात्त्वमपि देवेशं रुद्रं सम्पूजयाधुना ॥ २५ ॥

तात्पूजनोपकाराय तन्नामानि वदामि ते ।

शृणु त्वं श्रद्धयोपेतः तन्नामानि वराणि य ॥ २६ ॥

धृत्युक्त्वा भगवान्देवो विष्णवे प्रभविष्णवे ।

रुद्रस्यारम्भमन्त्रोऽयं प्राणवः परिकीर्तितः ॥ २७ ॥

ततो नमश्चेति परं भगवते य ततः परम् ।

रुद्रायैति ततः पश्चात् मन्त्रकम उदीरितः ॥ २८ ॥

प्रत्यक्षरं नामशतं सहस्रं कमशो भवेत् ।

रुद्रनामां सहस्रं य उपदिश्यान्तर्दधे प्रभुः ॥ २९ ॥

॥ न्यासः ॥

अस्य श्रीरुद्रसहस्रनामस्तोत्रमहामन्त्रस्य ।

भगवान् महादेव ऋषिः । देवीगायत्रीछन्दः ।

सर्वसंभारकर्ता श्रीरुद्रो देवता । श्रींभीजम् । रुं शक्तिः ।

द्रं कीलकम् । श्रीरुद्र प्रसादसिद्धयर्थे जपे विनियोगः ।

ॐ अङ्गुष्ठाभ्यां नमः । नं तर्जनीभ्यां नमः ।

मं मध्यमाभ्यां नमः । लं अनामिकाभ्यां नमः ।

गं कनिष्ठिकाभ्यां नमः । वं करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः ।

तें हृदयाय नमः । रुं शिरसे स्वाहा । द्रां शिष्यायै वषट् ।

यं कवचाय हुम् । ॐ नेत्रत्रयाय वौषट् । श्रीं अस्त्राय कृट् ।

भूर्भुवस्सुवरोमिति द्विगुण्यः ।

॥ ध्यानम् ॥

नेत्राणां द्विसहस्रैः परिवृतमत्युग्रयमम्भरं

डेमालं गिरिशं सहस्रशिरसं आमुक्तकेशान्वितम् ।

घण्टामण्डितपादपद्मयुगलं नागेन्द्रकुम्भोपरि

तिष्ठन्तं द्विसहस्रहस्तमनिशं ध्यायामि रुद्रं परम् ॥

॥ पञ्चपूजा ॥

लं पृथिव्यात्मने गन्धं समर्पयामि ।

लुं आकाशात्मने पुष्पाणि समर्पयामि ।

यं वाय्वात्मने धूपमाघ्रापयामि ।

रं वङ्ग्यात्मने दीपं दर्शयामि ।

वं अमृतात्मने अमृतं निवेदयामि ।

सं सर्वात्मने सर्वोपयारा-न्समर्पयामि ।

सहस्रनामस्तोत्रं पारायणसमाप्तौ अङ्गन्यासमात्रं कृत्वा
ध्यात्वा द्दिग्विमोक्तं, लमित्यादि पञ्चपूजां च कुर्यात् ॥

॥ अथ श्रीरुद्रसहस्रनामस्तोत्रम् ॥

। ॐ नमो भगवते रुद्राय ।

ॐ ऐं ह्रीं जपस्तुत्यः ॐ नमः पदवाचकः ।

ॐकारकर्ता योऽकारवेत्ता योऽकारभोधकः ॥ १ ॥

ॐकारकन्दरासिंहः ॐकारज्ञानवारिधिः ।

ॐकारकन्दकुरिकः ॐकारवदनोज्ज्वलः ॥ २ ॥

ॐकारकुकुदश्चायं ॐकारपदवाचकः ।

ॐकारकुण्डसमाधिः ॐकारावाकल्पकः ॥ ३ ॥

ॐकारकोकमिडिरः ॐकारश्रीनिकेतनः ।

ॐकारकण्ठश्चोऽकारस्कन्धश्चोऽकारदोर्युगः ॥ ४ ॥

ॐकारचराण्डन्द्रः ॐकारमणिपादुकः ।

ॐकारयक्षुश्चोऽङ्गारश्रुतिश्चोऽङ्गारभूर्युगः ॥ ५ ॥

ॐकारजपसुप्रीतः ॐकारैकपरायाणः ।

ॐकारदीर्घिकासंश्लोङ्गारजपतारकः ॥ ६ ॥

ॐकारपदतत्त्वार्थः ॐकाराभ्योधिचन्द्रमाः ।

ॐकारपीठमध्यस्थः ॐकारार्थप्रकाशकः ॥ ७ ॥

ॐकारपूज्यश्चोऽङ्गारस्थितश्चोऽङ्गारसुप्रभुः ।

ॐकारपृष्ठश्चोऽङ्गारकटिश्चोऽङ्गारमध्यमः ॥ ८ ॥

ॐ कारपेटकमणिः ॐ काराभरणोज्ज्वलः ।
 ॐ कारपञ्जरशुकः ॐ कारार्णवमौक्तिकः ॥ ८ ॥
 ॐ कारभद्रपीठस्थः ॐ कारस्तुतविग्रहः ।
 ॐ कारभानुकिरणः ॐ कारकमलाकरः ॥ १० ॥
 ॐ कारमणिदीपार्थिः ॐ कारवृषवाहनः ।
 ॐ कारमयसर्वाङ्ग ॐ कारगिरिजापतिः ॥ ११ ॥
 ॐ कारमाकन्दविकः ॐ कारादर्शबिम्बितः ।
 ॐ कारमूर्तिश्रौंकारनिधिश्चौंकारसन्निभः ॥ १२ ॥
 ॐ कारमूर्धा यौंकारभालश्चौंकारनासिकः ।
 ॐ कारमण्डपावासः ॐ काराङ्गणदीपकः ॥ १३ ॥
 ॐ कारमौलिश्चौंकारकेलिश्चौंकारवारिधिः ।
 ॐ कारारण्यहरिणः ॐ कारशशिशेखरः ॥ १४ ॥
 ॐ काराराममन्दारः ॐ कारभ्रमवित्तमः ।
 ॐ काररूपश्चौंकारवास्य ॐ कारचिन्तकः ॥ १५ ॥
 ॐ कारोद्यानभर्त्रीय ॐ कारशरदम्बुदः ।
 ॐ कारवक्ष्माश्चौंकार कुक्षिश्चौंकारपार्श्वकः ॥ १६ ॥
 ॐ कारवेदीपनिषत् ॐ काराध्वरदीक्षितः ।
 ॐ कारशेखरशैव तथा यौंकारविश्वकः ॥ १७ ॥
 ॐ कारसञ्चिश्चौंकारजानुश्चौंकारगुल्फुकः ।
 ॐ कारसारसर्वस्वः ॐ कारसुमषट्पदः ॥ १८ ॥
 ॐ कारसौधनिलयः ॐ कारास्थाननर्तकः ।
 ॐ कारलनुरेवायं ॐ कारवट्ट रीरितः ॥ १९ ॥
 ॐ कारज्ञेय अेवायं तथा यौंकारपेशलः ।
 ॐ नं भीजजपप्रीतः ॐ यौं लंमंस्वरूपकः ॥ २० ॥
 ॐ पदातीतवस्त्वंशः ओमित्येकाक्षरात्परः ।
 ॐ पदेन च संस्तव्यः ॐ कारध्येय अेव च ॥ २१ ॥
 ॐ यं भीजजपाराध्यः ॐ कारनगराधिपः ।

ॐ वं तें बीजसुलभः ॐ रुं द्रां बीजतत्परः ॥ २२ ॥
 ॐ शिवायेति सञ्जयः ॐ ह्रीं श्रीं बीजसाधकः ।
 नकाररूपो नादान्तो नारायणसमाश्रितः ॥ २३ ॥
 नगप्रवरमध्यस्थो नमस्कारप्रियो नटः ।
 नगेन्द्रभूषणो नागवाहनो नन्दिवाहनः ॥ २४ ॥
 नन्दिदेशसमाराध्यो नन्दनो नन्दिवर्धनः ।
 नरककलेशशमनो निमेषो निरुपद्रवः ॥ २५ ॥
 नरसिंहार्यितपदः नवनागनिषेवितः ।
 नवग्रहार्यितपदो नवसूत्रविधानवित् ॥ २६ ॥
 नवयन्त्रनविभाङ्गो नवयन्द्रकलाधरः ।
 नवनीत प्रियाहारो निपुणो निपुणप्रियः ॥ २७ ॥
 नवभ्रमर्यितपदो नगेन्द्रतनयाप्रियः ।
 नवभस्मविद्विग्धाङ्गो नवबन्धविमोयकः ॥ २८ ॥
 नववस्त्रपरीधानो नवशत्रुविभूषितः ।
 नवसिद्धसमाराध्यो नामरूपविवर्जितः ॥ २९ ॥
 नादेशपूज्यो नादात्मा निर्लेपो निधनाधिपः ।
 नादप्रियो नदीभर्ता नरनारायणार्यितः ॥ ३० ॥
 नादभिन्दुकलातीतः नादभिन्दुकलात्मकः ।
 नादाकारो निराधारो निष्प्रभो नीतिवित्तमः ॥ ३१ ॥
 नानाकतुविधानज्ञो नानाभीष्टवरप्रदः ।
 नामपारायणप्रीतो नानाशास्त्रविशारदः ॥ ३२ ॥
 नारदादि समाराध्यो नवदुर्गार्थनप्रियः ।
 निम्बिलागम संसेव्यो निगमाचारतत्परः ॥ ३३ ॥
 नियेरुर्निष्ठियो नाथो निरीडो निधिरुपकः ।
 नित्यकुब्जो निरानन्दो निराभासो निरामयः ॥ ३४ ॥
 नित्यानपायमडिमा नित्यबुद्धो निरंकुशः ।
 नित्योत्साहो नित्यनित्यो नित्यानन्द स्वरूपकः ॥ ३५ ॥

निरवधो निशुभघ्नो नदीतृपो निरीश्वरः ।
 निर्मलो निर्गुणो नित्यो निरपायो निधिप्रदः ॥ ३६ ॥
 निर्विकल्पो निर्गुणस्थो निषङ्गी नीललोहितः ।
 निष्कलङ्को निष्पपञ्चो निर्द्भङ्गो निर्मलप्रभः ॥ ३७ ॥
 निस्तुलो नीलशिकुरो निस्सङ्गो नित्यमङ्गलः ।
 नीपप्रियो नित्यपूर्णा नित्यमङ्गलविग्रहः ॥ ३८ ॥
 नीलश्रीवो निरुपमो नित्यशुद्धो निरञ्जनः ।
 नैमित्तिकार्थनप्रीतो नवर्षिगणसेवितः ॥ ३९ ॥
 नैमिशारण्यनिलयो नीलशुभूतनिस्वनः ।
 मकारतृपो मन्त्रात्मा मायातीतो मडानिधिः ॥ ४० ॥
 मकुटाङ्गदकेयूरकङ्कणाटिपरिष्कृतः ।
 मणिमण्डपमध्यस्थो मृडानीपरिसेवितः ॥ ४१ ॥
 मधुरो मधुरानाथो मीनाक्षीप्राणवल्लभः ।
 मनोन्मनो महेष्वासो मान्यानृपति पूजितः ॥ ४२ ॥
 मयस्करो मृडो मृग्यो मृगलस्तो मृगप्रियः ।
 मलयस्थो मन्दरस्थो मलयानिलसेवितः ॥ ४३ ॥
 मडाकायो मडावङ्गो मडादंष्ट्रो मडाहनुः ।
 मडाकैलासनिलयो मडाकारुण्यवारिधिः ॥ ४४ ॥
 मडागुणो मडोत्साहो मडामङ्गलविग्रहः ।
 मडाजानुर्भङ्गाङ्घ्र्यो मडापादो मडानभः ॥ ४५ ॥
 मडाधारो मडाधीरो मङ्गलो मङ्गलप्रदः ।
 मडाधृतिर्मडामेघः मडामन्त्रो मडाशनः ॥ ४६ ॥
 मडापापप्रशमनो मितभाषी मधुप्रदः ।
 मडाबुद्धिर्मडासिद्धिर्मडायोगी मधेश्वरः ॥ ४७ ॥
 मडाभिषेकसन्तुष्टो मडाकालो मडानटः ।
 मडाभुजो मडावक्षाः मडाकुक्षिर्मडाकटिः ॥ ४८ ॥
 मडाभूतिप्रदो मान्यो मुनिवृन्द निषेवितः ।
 मडावीरेन्द्रवरदो मडालावाण्यशेवधिः ॥ ४९ ॥

मातृमण्डलसंसेव्यः मन्त्रतन्त्रात्मको मडान् ।
 माध्यन्दिनसवस्तुत्यो मपध्वंसी मडेश्वरः ॥ ५० ॥
 मायाभीजजपप्रीतः माषात्रप्रीतमानसः ।
 मार्ताण्डभैरवाराध्यो मोक्षदो मोडिनीप्रियः ॥ ५१ ॥
 मार्ताण्डमण्डलस्थश्च मन्दारकुसुमप्रियः ।
 मिथिलापुर संस्थानो मिथिलापतिपूजितः ॥ ५२ ॥
 मिथ्याजगदधिष्ठानो मिडिरो मेरुकामुकः ।
 मुद्गौदनप्रियो मित्रो मथोभूर्मन्त्रवित्तमः ॥ ५३ ॥
 मूलाधारस्थितो मुग्धो मणिपुरनिवासकः ।
 मृगाक्षो मडिषाड्डो मडिषासुरमर्दनः ॥ ५४ ॥
 मृगाङ्गुशेपरो मृत्युञ्जयो मृत्युविनाशकः ।
 मेरुशृङ्गाग्रनिलयो मडाशान्तो मडीस्तुतः ॥ ५५ ॥
 मौञ्जुभद्रश्च मधवान्मडेशो मङ्गलप्रदः ।
 मञ्जुमञ्जुरथरणो मन्त्रिपूजयो मदापडः ॥ ५६ ॥
 मंभीज जपसन्तुष्टः मायावी मारमर्दनः ।
 भक्तकल्पतरुर्भाग्यदाता भावार्थगोचरः ॥ ५७ ॥
 भक्तचैतन्यनिलयो भाग्यारोग्यप्रदायकः ।
 भक्तप्रियो भक्तिगम्यो भक्तवश्यो भयापडः ॥ ५८ ॥
 भक्तेष्टदाता भक्तार्तिभञ्जनो भक्तपोषकः ।
 भद्रदो भृङ्गुरो भीष्मो भद्रकालीप्रियङ्गुरः ॥ ५९ ॥
 भद्रपीठकृतावासो भुवन्तिर्भद्रवाडनः ।
 भवभीतिडरो भर्गो भार्गवो भारतीप्रियः ॥ ६० ॥
 भव्यो भवो भवानीशो भूतात्मा भूतभावनः ।
 भस्मासुरेष्टदो भूमा भर्ता भूसुरवन्दितः ॥ ६१ ॥
 भागीरथीप्रियो भौमो भगीरथसमर्थितः ।
 भानुकोटिप्रतीकाशः भगनेत्रविदारणः ॥ ६२ ॥
 भालनेत्राग्निसन्धमन्मथो भूभुदाश्रयः ।

भाषापतिस्तुतो भास्वान् भवतेतिर्भयंकरः ॥ ६३ ॥

भास्करो भास्कराराध्यो भक्तयित्तापहारकः ।

भीमकर्मा भीमवर्मा भूतिभूषणभूषितः ॥ ६४ ॥

भीमघण्टाकरो भाण्डासुरविध्वंसनोत्सुकः ।

भुम्भारवप्रियो भ्रूणहत्यापातकनाशनः ॥ ६५ ॥

भूतकृद् भूतभृद्भावो भीषणो भीतिनाशनः ।

भूतघ्रातपरित्राता भीताभीतभयापहः ॥ ६६ ॥

भूताध्यक्षो भरद्वाजो भारद्वाजसमाश्रितः ।

भूपतित्वप्रदो भीमो भैरवो भीमनिस्वनः ॥ ६७ ॥

भूभारोत्तरणो भृङ्गिरिरिटिसेव्यपदाम्बुजः ।

भूमिदो भूतिदो भूतिर्भवारायकुठारकः ॥ ६८ ॥

भूर्भुवस्स्वः पतिः भूपो भिण्डिवालभुसुण्डिभृत् ।

भूलोकवासी भूलोकनिवासिजनसेवितः ॥ ६९ ॥

भूसुराराधनप्रीतो भूसुरेष्टकुलप्रदः ।

भूसुरेऽयो भूसुरेशो भूतभेताल सेवितः ॥ ७० ॥

भैरवाष्टकसंसेव्यो भैरवो भूमिभारितः ।

भोगदो भोगभुग्भोग्यो भोगिभूषणभूषितः ॥ ७१ ॥

भोगमार्गप्रदो भोगी भोगिकुण्डलमण्डितः ।

भोगमोक्षप्रदो भोक्ता भिक्षायरज्ञतत्परः ॥ ७२ ॥

भकाररूपो गणपो गुणतीतो गुडप्रियः ।

गजधर्मपरीधानो गम्भीरो गाधिपूजितः ॥ ७३ ॥

गजाननप्रियो गौरीवल्लभो गिरिशो गुणः ।

गणो गृत्सो गृत्सपतिर्गरुडाग्रजपूजितः ॥ ७४ ॥

गदाधायुधसम्पन्नो गन्धमात्यविभूषितः ।

गयाप्रयागनिलयो गुडाकेशप्रपूजितः ॥ ७५ ॥

गर्वातीतो गण्डपतिर्गण्डको गणगोचरः ।

गायत्रीमन्त्रजनको गीयमानगुणो गुरुः ॥ ७६ ॥

गुणज्ञेयो गुणध्वेयो गोमा गोदावरीप्रियः ।
 गुणपाकरो गुणालीतो गुरुमण्डलसेवितः ॥ ७७ ॥
 गुणधारो गुणध्वक्षो गर्वितो गानलोदुपः ।
 गुणत्रयात्मा गुण्यश्च गुणत्रयविभाषितः ॥ ७८ ॥
 गुरुध्यातपदद्वन्द्वो गिरीशो गुणगोचरः ।
 गुडावासो गुडाध्वक्षो गुडान्नप्रीतमानसः ॥ ७९ ॥
 गूढगुल्फो गूढतनुर्गुणरुढो गुणोज्ज्वलः ।
 गूढपादप्रियो गूढो गौडपादनिषेवितः ॥ ८० ॥
 गोत्राणतत्परो ग्रीष्मो गीष्पतिर्गोपतिस्तथा ।
 गोरुचनप्रियो गुप्तो गोमातृपरिसेवितः ॥ ८१ ॥
 गोविन्दवल्लभो गङ्गाजूटो गोविन्दपूजितः ।
 गोष्ठ्यो गृह्यो गुडान्तस्थो गह्वरेष्ठो गदान्तकृत् ॥ ८२ ॥
 गोसवासक्तवृद्धयो गोप्रियो गोधनप्रदः ।
 गोडत्यादिप्रशमनो गोत्री गौरीमनोहरः ॥ ८३ ॥
 गङ्गास्नानप्रियो गर्गो गङ्गास्नानकुलप्रदः ।
 गन्धप्रियो गीतपादो ग्रामणीर्गडनो गिरिः ॥ ८४ ॥
 गन्धर्वगानसुप्रीतो गन्धर्वाप्सरसां प्रियः ।
 गन्धर्वसेव्यो गन्धर्वो गन्धर्वकुलभूषणः ॥ ८५ ॥
 गंभीरजपसुप्रीतो गायत्रीजपतत्परः ।
 गम्भीरवाक्यो गगनसमरूपो गिरिप्रियः ॥ ८६ ॥
 गम्भीरवृद्धयो गेयो गम्भीरो गर्वनाशनः ।
 गाङ्गेयाभरणप्रीतो गुणज्ञो गुणवान्गुहः ॥ ८७ ॥
 वकाररूपो वरदो वागीशो वसुधो वसुः ।
 वञ्चु वञ्चप्रियो विष्णुः वीतरागो विरोचनः ॥ ८८ ॥
 वन्द्यो वरेण्यो विश्वात्मा वरुणो वामनो वपुः ।
 वश्यो वशंकरो वात्यो वास्तव्यो वास्तुपो विधिः ॥ ८९ ॥
 वायामगोचरो वाग्मी वायस्पत्यप्रदायकः ।
 वामदेवो वरारोडो विघ्नेशो विघ्ननाशकः ॥ ९० ॥

वाशिरूपो वायुरूपो वैशिवीर्यं विदारणः ।
 विकलभो विह्वलो व्यासो व्याससूत्रार्थगोचरः ॥ ९१ ॥
 विप्रप्रियो विप्ररूपो विप्रक्षिप्रप्रसादकः ।
 विप्राराधनसन्तुष्टो विप्रोष्टकृलदायकः ॥ ९२ ॥
 विभाकरस्तुतो वीरो विनायकनमस्कृतः ।
 विभुर्विभ्राजिततनुर्विरूपाक्षो विनायकः ॥ ९३ ॥
 विरागिजनसंस्तुत्यो विरागी विगतस्मृङ्गः ।
 विशिष्यपूज्यो विक्रान्तो वदनत्रयसंयुतः ॥ ९४ ॥
 विशङ्खलो विविक्तस्थो विद्वान्वक्त्रयतुष्टयः ।
 विश्वप्रियो विश्वकर्ता वषट्कारप्रियो वरः ॥ ९५ ॥
 विश्वमूर्तिर्विश्वकीर्तिर्विश्वव्यापी वियत्प्रभुः ।
 विश्वस्रष्टा विश्वगोप्ता विश्वभोक्ता विशेषवित् ॥ ९६ ॥
 विष्णुप्रियो वियद्रूपो विराड्रूपो विभावसुः ।
 वीरगोष्ठीप्रियो वैद्यो वदनैकसमन्वितः ॥ ९७ ॥
 वीरभद्रो वीरकर्ता वीर्यवान्वारणार्तिहृत् ।
 वृषांडो वृषभाशुढो वृक्षेशो विन्ध्यमर्दनः ॥ ९८ ॥
 वेदान्तवेद्यो वेदात्मा वदनद्वयशोभितः ।
 वज्रहंष्ट्रो वजनभो वन्दारुजनवत्सलः ॥ ९९ ॥
 वन्दमानपदद्वन्द्वो वाक्यज्ञो वक्त्रपञ्चकः ।
 वंभीजजपसन्तुष्टो वाङ्मियो वामलौचिनः ॥ १०० ॥
 व्योमकेशो विधानज्ञो विषमक्ष्णत्त्वरः ।
 तकाररूपस्तद्रूपस्तत्पदार्थस्वरूपकः ॥ १०१ ॥
 तटिल्लतासमरुचिस्तत्त्वज्ञानप्रबोधकः ।
 तत्त्वमस्याद्विवाक्यार्थं स्तपोदानकृलप्रदः ॥ १०२ ॥
 तत्त्वज्ञस्तत्त्वनिलयस्तत्त्ववाच्यस्तपोनिधिः ।
 तत्त्वासनस्तत्सवितुर्जपसन्तुष्टमानसः ॥ १०३ ॥
 तन्त्रयन्त्रात्मकस्तन्त्री तन्त्रज्ञस्ताण्डवप्रियः ।

तन्त्रीलयविधानज्ञस्तन्त्रमार्गप्रदर्शकः ॥ १०४ ॥
 तपस्याध्याननिरतस्तपस्वी तापसप्रियः ।
 तपोलोकजनस्तुत्यस्तपस्विजनसेवितः ॥ १०५ ॥
 तरुणस्तारुणस्तारस्ताराधिपनिभाननः ।
 तरुणादित्यसंकाशस्तमकाञ्चनभूषणः ॥ १०६ ॥
 तलादिभुवनान्तस्थस्तत्त्वमर्थस्वरूपकः ।
 ताम्रवक्त्रस्ताम्रयक्षुस्ताम्रजिह्वस्तनूदरः ॥ १०७ ॥
 तारकासुरविध्वंसी तारकस्तारलोक्यनः ।
 तारानाथकलामौलिस्तारानाथसमुद्युतिः ॥ १०८ ॥
 तार्क्ष्यकस्तार्क्ष्यविनुतस्त्वष्टा त्रैलोक्यसुन्दरः ।
 ताम्बूलपूरितमुपस्तक्षा ताम्राधरस्तनुः ॥ १०९ ॥
 तिलाक्षतप्रियस्त्रिस्थस्तत्त्वसाक्षी तमोगुणः ।
 तुरङ्गवाहनारुढस्तुलादानहृलप्रदः ॥ ११० ॥
 तुलसीभिल्वनिर्गुणुडीजम्बीरामलकप्रियः ।
 तुलामाघस्नानतुष्टस्तुष्टातुष्टप्रसादनः ॥ १११ ॥
 तुङ्गिनायलसंकाशस्तमालकुसुमाकृतिः ।
 तुङ्गभद्रातीरवासी तुष्टभक्तोष्टदायकः ॥ ११२ ॥
 तोमराधायुधधरस्तुषाराद्रिसुताप्रियः ।
 तोषितापिलदैत्यौघस्त्रिकालज्ञमुनिप्रियः ॥ ११३ ॥
 त्रयीमयस्त्रयीवेधस्त्रयीवन्धस्त्रयीतनुः ।
 त्र्यन्तनिलयस्तत्त्वनिधिस्ताम्रस्तमोपलः ॥ ११४ ॥
 त्रिकालपूजनप्रीतस्तिवान्प्रीतमानसः ।
 त्रिधामा तीक्ष्णपरशुः तीक्ष्णेषुस्तेजसां निधिः ॥ ११५ ॥
 त्रिलोकरक्षकस्त्रेतायजनप्रीतमानसः ।
 त्रिलोकवासी त्रिगुणो द्विनेत्रस्त्रिदशाधिपः ॥ ११६ ॥
 त्रिवर्गदस्त्रिकालज्ञस्तृप्तिदस्तुम्बुरुस्तुतः ।
 त्रिविक्रमस्त्रिलोकात्मा त्रिमूर्तिस्त्रिपुरान्तकः ॥ ११७ ॥

त्रिशूलभीषणस्तीप्रस्तीर्ध्वस्तीक्ष्णवस्त्रप्रदः ।
 रघुस्तुतपदद्वन्द्वो रव्याद्विग्रहसंस्तुतः ॥ ११८ ॥
 रजतायलशङ्खगात्रनिलयो रजतप्रभः ।
 रतप्रियो रङ्गपूज्यो रमणीयगुणाकरः ॥ ११९ ॥
 रथकारो रथपतिः रथो रत्नाकरप्रियः ।
 रथोत्सवप्रियो रस्यो रजोगुणविनाशकृत् ॥ १२० ॥
 रत्नलोत्सवप्रीतो रणत्किङ्किणिमेभलः ।
 रत्नदो राजको रागी रङ्गविद्याविशारदः ॥ १२१ ॥
 रत्नपूजनसन्तुष्टो रत्नसानुशरासनः ।
 रत्नमण्डपमध्यस्थो रत्नत्रैवेयकुण्डलः ॥ १२२ ॥
 रत्नाकरस्तुतो रत्नपीठस्थो रणपण्डितः ।
 रत्नाभिषेकसन्तुष्टो रत्नकाञ्चनभूषणः ॥ १२३ ॥
 रत्नाङ्गुलीयवलयो राजतरुसरोरुहः ।
 रत्नापतिस्तुतो रम्यो राजमण्डलमध्यगः ॥ १२४ ॥
 रत्नावाणीसमाराध्यो राजवदो रत्नभूषणः ।
 रत्नादिसुन्दरीसेव्यो रक्षोढा राङ्गिणीप्रियः ॥ १२५ ॥
 रवियन्द्राग्निनयनो रत्नमात्याम्बरप्रियः ।
 रविमण्डलमध्यस्थो रविकोटिसमप्रभः ॥ १२६ ॥
 राङ्गैन्दुवदनो रात्रिञ्चरप्राणपारुकरः ।
 राजराजप्रियो रौद्रो रुरुहस्तो रुरुप्रियः ॥ १२७ ॥
 राजराजेश्वरो राजपूजितो राजवर्धनः ।
 रामार्थितपदद्वन्द्वो रावणार्थितविग्रहः ॥ १२८ ॥
 राजवश्यकरो राजा राशीकृतजगत्त्रयः ।
 राजव्यरणो राजशेखरो रविलोचनः ॥ १२९ ॥
 राजवपुष्पसंकाशो राजुवाक्षो रणोत्सुकः ।
 रात्रिञ्चरजनाध्यक्षो रात्रिञ्चरनिषेवितः ॥ १३० ॥
 राधामाधवसंसेव्यो राधामाधववल्लभः ।
 रुक्माङ्गदस्तुतो रुद्रो रजस्सत्त्वतमोमयः ॥ १३१ ॥

रुद्रमन्त्रजपप्रीतो रुद्रमाण्डलसेवितः ।
 रुद्राक्षजपसुप्रीतो रुद्रलोकप्रदायकः ॥ १३२ ॥
 रुद्राक्षमालाभरणो रुद्राणीप्राणनायकः ।
 रुद्राणीपूजनप्रीतो रुद्राक्षमकुटोज्वलः ॥ १३३ ॥
 रुच्यर्मपरीधानो रुद्रमाङ्गदपश्चिह्नितः ।
 रेकृस्वर्गपो रुद्रात्मा रुद्राध्यायजपप्रियः ॥ १३४ ॥
 रेणुकावरदो रामो रूपाढीनो रविस्तुतः ।
 रेवानदीतीरवासी रोहिणीपतिवल्लभः ॥ १३५ ॥
 रोगेशो रोगशमनो रैदो रक्तबलिप्रियः ।
 रंभीजजपसन्तुष्टो राज्जवकुसुमप्रियः ॥ १३६ ॥
 रम्भाङ्गलप्रियो रौद्रदृक् रक्षाकर रूपावान् ।
 रकाररूपो देवेशो दरस्मेरमुष्माभुजः ॥ १३७ ॥
 दरान्दोलितदीर्घाक्षो द्रोणपुष्पार्यनप्रियः ।
 दक्षाराध्यो दक्षकन्यापतिर्दक्षवरप्रदः ॥ १३८ ॥
 दक्षिणादक्षिणाराध्यो दक्षिणामूर्तिरूपभृत् ।
 दाडिमीबीजरदनो दाडिमीकुसुमप्रियः ॥ १३९ ॥
 दान्तो दक्षमभध्वंसी दण्डो दमयिता दमः ।
 दारिद्यध्वंसको दाता दयाबुर्दानवान्तकः ॥ १४० ॥
 दारुकारण्यनिलयो दशदिकपालपूजितः ।
 दाक्षायणीसमाराध्यो दनुजारिर्दयानिधिः ॥ १४१ ॥
 दिव्यायुधधरो दिव्यमात्याम्बरविभूषणः ।
 दिगम्बरो दानरूपो दुर्वासुमनिपूजितः ॥ १४२ ॥
 दिव्यान्तरिक्षगमनो दुराधर्षो दयात्मकः ।
 दुग्धाभिषेचनप्रीतो दुग्धदोषविवर्जितः ॥ १४३ ॥
 दुराचारप्रशमनो दुग्धान्नप्रीतमानसः ।
 दुर्लभो दुर्गभो दुर्गो दुग्धान्ता दुरार्तिहा ॥ १४४ ॥
 दुर्वासो दुष्टभयदो दुर्जयो दुरतिक्रमः ।

दृष्टन्ता देवसैन्यपतिर्दम्भविवर्जितः ॥ १४५ ॥
 द्युःस्वप्ननाशनो द्युष्टदुरो दुर्वारवित्तमः ।
 दूर्वायुग्मसमाराध्यो दुरूरकुसुमप्रियः ॥ १४६ ॥
 देवगङ्गाजटाजूटो देवताप्राणवल्लभः ।
 देवतार्तिप्रशामनो दीनदैन्यविमोचनः ॥ १४७ ॥
 देवदेवो दैत्यगुरुः दण्डनाथप्रपूजितः ।
 देवभोग्यो देवयोग्यो दीमभूर्तिर्दिवस्पतिः ॥ १४८ ॥
 देवर्षिवर्यो देवर्षिवन्दिता देवभोगदः ।
 देवादिदेवो देवेज्यो दैत्यदर्पनिषूदनः ॥ १४९ ॥
 देवासुरगणाध्यक्षो देवासुरगणाग्रणीः ।
 देवासुर तपस्तुष्टो देवासुरवरप्रदः ॥ १५० ॥
 देवासुरेश्वराराध्यो देवान्तकवरप्रदः ।
 देवासुरेश्वरो देवो देवासुरमलेश्वरः ॥ १५१ ॥
 देवेन्द्ररक्षको दीर्घो देववृन्दनिषेवितः ।
 देशकालपरिज्ञाता देशोपद्रवनाशकः ॥ १५२ ॥
 दोषाकरकलामौलिर्दुर्वारभुजविह्वलः ।
 दण्डकारण्यनिलयो दण्डी दण्डप्रसादकः ॥ १५३ ॥
 दण्डनीतिर्दुरावासो धीतो दुर्मतिनाशनः ।
 द्वाद्वातीतो दीर्घदर्शी दानाध्यक्षो दयापरः ॥ १५४ ॥
 यकाररूपो यन्त्रात्मा यन्त्राराधनतत्परः ।
 यजमानाद्यष्टमूर्तिर्यामिनीचरदर्पणः ॥ १५५ ॥
 यजुर्वेदप्रियो युद्धमर्मज्ञो युद्धकौशलः ।
 यत्नसाध्यो यष्टिधरो यजमानप्रियो यजुः ॥ १५६ ॥
 यथार्थरूपो युगकुटुम्बुगुरुपो युगान्तकृत् ।
 यथोक्तकृलदो योषापूजनप्रीतमानसः ॥ १५७ ॥
 यदृच्छालाभसन्तुष्टो यायकार्तिनिषूदनः ।
 यन्त्रासनो यन्त्रमयो यन्त्रमन्त्रस्वरूपकः ॥ १५८ ॥

यमरूपो यामरूपो यमबाधानिवर्तकः ।
 यमाद्योगनिरतो योगमार्गप्रदर्शकः ॥ १५८ ॥
 यवाक्षतार्थनरतो यावयिहितपादुकः ।
 यक्षराजसम्पो यज्ञो यक्षेशो यक्षपूजितः ॥ १६० ॥
 यक्षराक्षससंसेव्यो यातुधानवरप्रदः ।
 यज्ञगुड्यो यज्ञकर्ता यजमानस्वरूपकः ॥ १६१ ॥
 यज्ञान्तकृद्यज्ञपूज्यो यज्ञभुग्यज्ञवाहनः ।
 यागप्रियो यानसेव्यो युवा यौवनगर्वितः ॥ १६२ ॥
 यातायातादिरहितो यतिधर्मपरायणः ।
 यात्राप्रियो यमीयाम्यदण्डपाशनिःकृन्तनः ॥ १६३ ॥
 यात्राकृत्वप्रदो युक्तो यशस्वी यमुनाप्रियः ।
 यादःपतिर्यज्ञपतिर्यतिर्यज्ञपरायणः ॥ १६४ ॥
 यादवानां प्रियो योद्धा योधारान्धन तत्परः ।
 यामपूजनसन्तुष्टो योषित्सङ्गविवर्जितः ॥ १६५ ॥
 यामिनीपतिसंसेव्यो योगिनीगणसेवितः ।
 यायजूको युगावर्तो याञ्छ्मारूपो यथेष्टदः ॥ १६६ ॥
 यावौदनप्रीतयित्तो योनिष्ठो यामिनीप्रियः ।
 याज्ञवल्क्यप्रियो यज्वा यज्ञेशो यज्ञसाधनः ॥ १६७ ॥
 योगमायामयो योगमायासंवृतविग्रहः ।
 योगसिद्धो योगिसेव्यो योगानन्दस्वरूपकः ॥ १६८ ॥
 योगक्षेमकरो योगक्षेमदाता यशस्करः ।
 योगी योगासनाराध्यो योगाङ्गो योगसङ्ग्रहः ॥ १६९ ॥
 योगीश्वरेश्वरो योग्यो योगदाता युगन्धरः ।
 योषित्प्रियो यदुपतिर्योषार्धाकृतविग्रहः ॥ १७० ॥
 यंभीज्जपसन्तुष्टो यन्त्रेशो यन्त्रसाधनः ।
 यन्त्रमध्यस्थितो यन्त्री योगीश्वरसमाश्रितः ॥ १७१ ॥
 ॥ उत्तरपीठिका ॥

अतत्ते कथितं विष्णो रुद्रनामसहस्रकम् ।
 श्रवण्णात्पठनाथ्यैव मननाथ्यं कृत्वप्रदम् ॥ १ ॥
 धर्माधिकामभोक्षाभ्य यतुर्वर्गकृत्वप्रदम् ।
 विद्याकामी सुविद्यां च लभते नात्र संशयः ॥ २ ॥
 पुत्रार्थी लभते पुत्रं कन्यार्थी कृत्वमश्रुते ।
 विजयार्थी विजयं यैक गृहार्थी गृहमाप्नुयात् ॥ ३ ॥
 पुष्टिं भवं यशो वर्यो दीर्घमायुश्च विन्दते ।
 सर्वज्वरविनाशाय अतन्नामसहस्रकम् ॥ ४ ॥
 पठित्वा पाठयित्वा वा मुच्यते ज्वरपीडनात् ।
 परमन्त्रकृतादोषात् रक्षतीदं न संशयः ॥ ५ ॥
 सर्वग्रन्थिविनाशाय पठेन्नामसहस्रकम् ।
 सर्वग्रहविनाशार्थं जपेदेतत्सहस्रकम् ॥ ६ ॥
 अपमृत्युभयं नास्ति अनेकविषनाशनम् ।
 नडि योरभयं तस्य नामसाहस्रपाठिनः ॥ ७ ॥
 सर्वपुष्पैस्समभ्यर्च्य सर्वसिद्धिमवाप्नुयात् ।
 त्रिदलैः बिल्वपत्रैश्च अस्थिद्रैः कोमलैः नवैः ॥ ८ ॥
 रुद्रार्पाणां यः करोति सर्वदोषात्प्रमुच्यते ।
 अष्टभ्यां पूणिमायां च अमायां च विशेषतः ॥ ९ ॥
 आर्द्रायां च प्रदोषे च सोमवारे गुरोर्दिने ।
 यः पठित्वा चार्यनां च कुरुते स च मानवः ॥ १० ॥
 स सर्वकामान् लभते वाग्यतो नियमी शुचिः ।
 सर्वसौभाग्यमाप्नोति क्षेमारोग्यं सुप्तं परम् ॥ ११ ॥
 यैत्रे दमनडैः पूजा वैशाखे गन्धवारिभिः ।
 ज्येष्ठे तु त्रिकुलैः पञ्चैः आषाढे क्षीरमूजनम् ॥ १२ ॥
 श्रावण्यां शर्कराभिः स्यात् गुडापूपैश्च भद्रदे ।
 अत्रैराश्रयुजे मासि कार्तिकायां दीपमालया ॥ १३ ॥
 मार्गशीर्षे धृतैः पूजा पौषे येक्षुरसैरपि ।
 आज्यर्द्रकम्भलैर्मद्यैः कृत्वा पुनः दधिभिर्भवेत् ॥ १४ ॥

एत्थं द्वादशमशेषु पूर्णिमायां विशेषतः ।

महेश्वरस्य पूजां यः कुरुते भक्तिससंयुतः ॥ १५ ॥

सर्वाङ्गमानवाप्नोति शिवसायुज्यमाप्नुयात् ।

मङ्गलानां मङ्गलं य एतन्नामसहस्रकम् ॥ १६ ॥

सुदुर्गं गुणसम्पन्नं कन्या य लभते पतिम् ।

दीर्घसौमङ्गल्यमाप्नोति मङ्गलानां परम्पराम् ॥ १७ ॥

॥ इति श्रीभृङ्गिरिटिसंहितायां शिवविष्णुसंवादे

शिवोत्कर्षप्रकरणे श्रीरुद्रसहस्रनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

Encoded by Sivakumar Thyagarajan shivakumar24 at gmail.com

Proofread by Sivakumar Thyagarajan, DPD

——
Shri RudrasahasranAmastotram from Bhiringiritisamhita

pdf was typeset on June 29, 2023

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

